

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft., félévre 6 ft., negyedévre 3 ft.

Előfizetések és hirdetések díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethet: a szerkesztőség, a kiadó-hivatal, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben.

Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-só emelet, lejárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőség, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasensteint és Voglernt (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haasensteint és Vogler Urutca 13. Lang et Schwarz, Fűrdőutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlittér sora 20 kr.

Előfizetés

„Kolozsvári Közlöny“-re.

Megjelen naponként egész nagy iven.

Előfizetési árak: egész évre 12 ft. o. é.

Félévre 6 ft. o. é. Évfolyamra 3 „ „ „

Az előfizetések egyenesen a szerkesztőség-hez küldendők be.

A „Kolozsv. Közlöny“

szerkesztősége.

Erdélyi orvoslandó bajok.

II.

Az első cikkünkben érdekelt t. cikk, a mint látók, a vallásra és vallásos testületekre vonatkozólag még sokkal szabadlelvűbbugyan, de szoros korlátok közt meghatározza és parancsolja a különböző vallásfelekezetek nyelvének tiszteletét; kiköti tovább, hogy azon esetben, ha a felsőbb egyházi testületek és hatóságok nyelve nem az állam nyelve volna, a felügyelet tekintetéből, az állam hivatalos nyelvén való fordítás eszközözendő. A különböző egyházak és egyházi felsőbb hatóságok egymással való érintkezésben vagy az állam hivatalos nyelvét, vagy azon egyháznak nyelvét használják, a melylyel érintkeznek.

Ezen szabályoknak legkevésbé sem tétetik elég Brassóvidéken, legalább ellenkező bizonyítékok vannak kezünk közt.

A Brassóvidéki magyar faluknak, városi és vidéki magyaroknak, a kik nemzetiségre nézve különböznek a szász nemzetiségű egyházaktól, egyházi nyelvök a magyar, azon nyelv, melyet az egyházi felsőbb hatóságok, a különböző egyházak és az ügy természetéből kifolyólag megérthetnek tekintetéből, mint saját hitefeikkel is minden érintkezésükben használni tartoznak.

És mi történik?

Hozok fel egy pár példát.

1873. február 1-én 33 sz. alatt a „Das ev. Bezirks Consistorium a. c.“ átir a zajzoni ev. presbiteriumnak bizonyos kőbánya ügyében, melyet a zajzoni ev. luth. magyar eklésia — emberi emlékezetet meghaladó idő óta bir, hogy Brassó városának, mint állítólagos földesurnak azonnal visszaadja. Erre a zajzoni magyar luth. nép és presbiterium, kik egy német szót sem értenek, visszafelt, a mint tudott, de ugylátszik — mégis úgy, hogy a nagytiszteletű brassóvidéki Bezirks-Consistorium tiszteletes atyái csupán hitefelekezetükbeli zajzoni luth. polgártarsaikkal iránti atyai hajlamból, a szt. biblia tudományán kívül már nemcsak a megbukott evangelista, Bach 1854-beli urbéri nyiltparancsát, hanem a Krausz miniszter és társai által Erdélyre tukmált osztrák p. törv. könyv §§-ait is tanulmányozták s úgy cenzuráltak belőle, hogy a zajzoni luth. presbiterium hivatkozva a nevezett törvénykönyvet reánk erőszakoló, 1853-ki nyiltparancs VII. szakasza 1. pontjára, az alázatosan megtett 2-dik reflexiora, tudunk szerint a szt. atyák, kik eddigelő még nem prokátoroskodtak, amugy balkézszel, hitefeleiket pártfogolni többé fel nem léptek.

Ezen fenneb említett számozott papi, hivatalos rendeletek betűről-betűre németül vannak fogalmazva, akármely órában szolgálhatunk velök a kétkedőnek.

Azt hisszük, hogy a többi ecclesiában is

éppen ezen nyelv a gyakorlati, melyből a magyar nép egy szót sem ért s a lelkes urakból is alig egy néhány.

Bátor vagyok, kérdeni a tisztelt olvasót, nem volna-e kedve, hogy velem együtt magas kormányunkhoz azon alázatos kérést intézze, miszerint méltóztatna a kormány nemzetiségünk s különösen a törvény érdekében szoros jogkövetést s bár — ha egyebet nem — eszélyességet decretálni a szász atyafiaknak.

Mi tiszteljük nyelvüket, s némelyek beszéljük is, de azért, hogy nem mindnyájan értjük, soha eszünk ágában sem volt kényszeríteni őket nyelvünk erőszakkal elsajátítására, — ha tán a Királyföldre nézve nem kötelezők törvényeink, mit bajosan hinnék, — legyenek a szász atyafiak legalább méltányosak és előre látók. Erőszakkal nyelvöket nemzetbeliinkre ne tolják, hagyjanak fel a germanisatióval!

1848-ig a brassai minden rendű szász hivatalnokok a brassóvidéki birtokos magyarokkal szemben folytonosan a magyar nyelvet használták, úgy hivatalos, valamint magán irataikban. Például hozok fel egy néhányat, még pedig egy 1623-beli, a „Brassói főbíró, Kristoph János és Drauth János Törösvárához tartozó tisztviselő urak“ aláírása alatt a hosszafalusi, türkősi, csernáthfalusi és bácsfalusi lakosok közt a kistatragi gáton felüli réti iránt kiadott egységlevél, továbbá 1826-beli 4050 tanácsai sz. magyar nyelven írt kiséző irattal küldék ki a kir. főkörmányszéknek ugyanazon évi 5228 számú azon rendeletét, mely szerént a szülék által lakadalmak idején gyermekeiknek átadott és ajándékozott, vagy osztályrésztül juttatott ingó és ingatlan vagyonok felett, évenként jegyzőkönyvbe bekötendő írásba veendő, szabályszerű köllevelek valának szerkesztendő, s melyek a hétfaluban mai napig pontosan folytattnak. Ilyen documentum végre még, mely szerint 1835-ben 1228 szám alatt, 19 pontban rendelkezik a brassai tanács, a községi erdők szabályszerű használata felől stb.

Ezrével állanak a nagytekintett tanács és ecclesiái előjáróknak a magyar vidéki és városi néphez, testületek és ecclesiákhoz mind tiszta magyar nyelven irt mindenféle határozataik, rendelveik és intézkedéseik.

Hogy minő alapon és miért változtatták meg ezen törvényes és eszélyes eljárást, átlátni nem vagyunk képesek, még csak helyes okát sem gondolhatjuk.

Éppen ezért s mert nem hisszük, hogy a brassai tanács azon szerencsétlen önámításban ringassa magát, hogy habár kormányunk sok mindent hagy discretiojokra, bár a magyar tanfelügyelőt, szász burocratával, a magyar, már 1848-ban nemzeti függetlenségünkért küzdött derék honvéd őrnagyot szász nemzetiségű, tán a közös hadseregéből átjött törzstiszttel cserélél fel közelebből, s egy általában aligha nem a kormányzási eszély ellenére, — a szász traditionalis magyar ellenes városokban éppen semmi magyar befolyást nem gyakorol, egyetlen egy befolyásos, tekintélyes magyar hivatalnokot sehol a Királyföldön nem tart, saját és a nemzet érdekét nem ellenőrzi: mindazáltal azzal csak nem ámitják magokat az illető urak, hogy nemzetiségünket 22 votumért áldozatul vessük az ók szeszélyeiknek, önző, pártuláris törekvéseiknek!

Ezennel fel is kérjük úgy a kormány, valamint nemzetfeleink minden egyes tagját a brassai és vidéki minden rendű magyar nép

és birtokosok germanisatiójának beszüntetése érdekében minden törvényes lépést azonnal legalább megkísérteni, s nemzeti érdekeink megóvására komoly és üdvös intézkedéseket sürgetni.

X.

Legujabb táviratok.

Bécs, jul. 5. Magyarország iparát a kiállítási jury igen kedvezőleg ítéli meg; Ganz és Beregszászy okmányokat, sok más kiállító első osztályú érmet kapott.

Páris, jul. 5. Háromszáz képviselő elhatározta követelni, hogy a maire-eket megint a kormány nevezze ki. E lépés következtében az egész municipalis törvény fogna megszavaztatni a nemzetgyűlés elnapoltatása előtt.

Pétervár, jul. 5. Hivatalosan jelentik, hogy a menekült chivai khán visszatért és Kaufman tábornoknak kegyelemre megadta magát. A Khánnal együtt megadták magukat annak összes miniszterei és főtanácsadói. A Khán diszörög őrizete alá helyeztetett.

Konstantinápoly, jul. 4. A zultán elfogadta a khedive meghívását ebédre. — Az utolsó egyiptomi fermán másolatai megküldettek a külföldi hatalmaknak. — A khedive valószínűleg nem megy Bécsbe, hanem egyenesen Egyiptomba fog visszavonulni.

Konstantinápoly, jul. 5. A legközelebbi napokban fogja Simos görög küldött ünnepélyes fogadtatáson átnyújtani a zultánnak a drágakövekkel kirakott Megváltó-rendet. — A török mérnökök Samalban várják az oszt. magyar mérnököket, hogy együttesen állapítsák meg a vasuti csatlakozási pontokat.

Minő természetűek azok a cath. alapok?

Jelentése az 1869/72-ki magyar országgyűlési képviselőház bizottságának a vallásallaprol.

Megvilágítva **Bacsák Imre** által.

VIII.

Az egyházi tulajdonjognak a forradalom által elismerése constatatott még négy év előtt a belgiumi parlamentben, ahol nyíltan kimondatott, hogy a papokat azért fizeti az állam, mert a klerus a francia forradalomban vagyonától megfosztatott. Mint Jakobs, Anvers-i képviselő érveivel bizonyítja, a katolikus papok fizetése mind az 1789. november 2-ki decretumban, mind a Constituante és későbbi törvényhozások tagjainak szövegében az állam terhére eső adósság. Ez annyira tagadhatatlan, hogy még az economisták is, kik a köztársasági Franciaországban a kultusok budgetének eltörölését javasolták, hozzá tették: „Kivéve a katolikus klerusnak az egyházi javakért ígért kárpótlást.“

Ugyanazért a klerus fizetését joggal kárpótlásnak tekintik. Nem is rendes fizetés ez, mint más díjazások. Azért van e fizetés belevéve az alkalmányba, míg a hivatalnokok fizetésével, akármely kategóriába tartozzanak is, az nem történik. (Lásd: „Pesti Hírnök“ 1868. Máj. 14. 114 sz. Belgium.)

Mit fog ezen nyilatkozatokhoz mondani a tisztelt albizottság, mely most is, míg a birtok az egyház kezében van, azt csak olyan államféle „díjazásnak“, „fizetésnek“ sbt. cizemzgeti, mint egyéb államhivatalnokokét. Innét kitészik egyszersmind hordereje ezen kérdésnek: vajon az egyházi alapok és javak feletti tulajdonjog az államot illeti-e, vagy az egyházat? Az első esetben ugyanis a papság és az egyház, — az államnak díjazott hivatalnokai, kinek díjazását az állam saját nézetei szerint minden kárpótlás nélkül beszüntetheti. A második esetben az állam az egyháznak adósa, a kit, mint az olasz kormány, csak piszkos csalás, filantéria és becselenség után utasíthat el magától, fennmaradván az egyháznak joga egy méltányosb nemzedékhez appellálni.

Tovább fűzve az egyházi tulajdonjog elismerésének viszonyait, az angol papság jövedelme bizonyos számítások szerint 236.489.125 frank-

ra rug: körülbelül, mint az egész világ papságáé — Anglián kívül. (Coup d' Oeil par Noël Le Mire p. 15.); és a világ e legmiveltebb országában, Angliában, miért nem jut eszébe az államnak ezen a kath. egyháztól elrabolt iszonyu birtokot csupán „divat“, — „korszellem“, — az emberiség, „culturájának“, — a polgárzat fejlődésének stb. szempontjából — a nemzet fájával együtt megingatni: és a kath. egyháznak visszaadni?

És ha most, mint Vukovics Sebő, a jeles államfő, az 1868-ki vallás és közoktatási költségvetés tárgyalásakor állítja, hogy „az angol egyház javai a püspököktől bizonyos évi járulékok fejében elvették, és egy bizottságnak kezelésébe vették parlamentileg átadottak: ez csak az angol államnak jogtalan, de következetes eljárását mutatja: mert ha az állam háromszáz év előtt e javakat a kath. egyháztól elkobozta és a prot. államegyháznak adta: miért nem vehetné azokat ismét vissza? De áll-e a paritás a magyar kath. egyházra nézve? Vajon ennek javait is az állam adta-e? Ez éppen a fenforgó vizsgálat pontja: és ha az állam adta, van-e az államnak — általában az angolnak is — joga az adott adományozást kénye-kéve szerint visszavenni? Forognak-e fenn Magyarországon is úgy, mint Angliában oly viszonyok, melyek ezen elkobzást szükségessé teszik? Hiszen ha mindent, ami más országban történik, nekünk is majmolni kell, akkor nekünk minék a törvényhozás? Nézzünk csak a külföldi országokra, mint az óramutatóra: és azután vakon iramondjunk neki, hajtsuk el a királyt, kiáltssuk ki a respublicát, vegyük el az egyházi és egyéb társulatok jóságait: vessünk ki cultus és szegényadót stb. mert ez már mind meg van Franciaországban vagy Angliában, ahol 17 év előtt már a segélyezett szegények száma — Irlandon kívül — 3 millióra tétetett, a mi körülbelül hatodrésze az egész népességnek. (Lásd: L'ordre et la Liberté, Journal de Caen-Coup d' oeil: ou la Demonstration de l'impuissance du Protestantisme pour le bonheur des peuples. Páris et Lyon 1855. 39. 90. 93. l. ahol a szegényadó csupán Angliában száz 97 millióra tétetik.)

Azonban a szegény, de független s népénél hatalmas, épp azért az angol kormányra nézve féltelmes katolikus papságnak példája Irlandban ugyan eléggé mutatja, — ám vajon az egyházi javak elkobzása, vagy azok által a papságnak lekötelezése nagyobb és korszerűbb állami bölcsesség-e? És midőn Gladstone, az angol szabadlelvű miniszterelnök, 1869-diki március 1-én az ir-egyházi törvényjavaslatot behozta, oly hangok is emelkedtek a parlamentben, melyek szerint „az anglicanismus a katolikus egyház tulajdonjavit erőszakosan magához ragadta. Ez a kérdés sarkpontja“, ugymond Brigh képviselő: miáltal jelezte, hogy az ir-egyházi jogtulajdon iránti elégtételnek és viszatérítésnek diadalmat. És midőn az erélyes angol kormány az ir állami egyházjavarakat már most nagy részben a kath. püspökök 1859-ki felterjesztésének értelmében kath. intézetekre fordítván, a kath. egyházi javak elkobzásának elméletét — elköpött és tulhaladottnak bélyegzi, akkor valóban nagy politikai higvelejtőség vagy düh kíváncsítik ahoz, hogy valaki ezen kedvezményt a „korszellem“ vagy „angol nagylelkűség“ a katolicismus iránti befolyásának, — és nem az elutasíthatlan szükség postulatumának tekintse! (Lásd Magyar A. 1869. Mart 24. ápril 2 sz. Religio 1869. ápril 14. London.)

Igen, magának a prot. angol államnak f.kszik legnagyobb érdekében az irlandi kath. papságot, nem ugyan az állam dotatióinak arany lánczával maga iránt lekötölni, hanem háromszáz év előtt elrablott, — a kath. hivatott nyert javainak visszatérítése által neki igazságot szolgáltatván, megnyugtató. Ugyanis ezen papság befolyásának sikerült a népet a törvényesség korlátai közt megtartani, — amit százezer szurony sem volna képes valósítani. És ha a forradalmi elemeknek, melyet itt is fétkelnek, és a trónt körül zugják, sikerülne azt egykor megtrájni, — úgy bizonyára nem a meghalt alkatrészei a felsőháznak — és ép oly kevéssé a prot. egyháznak gazdag javadalmai fognak annak romlását meggátolni: és pedig azért nem, mert ezek egyedül az állam gőpei: — de igenis megvédenek az angol korona a kath. papság által, melyet az hatalmának egész súlyával nyom, és amely noha tőle megvetve, tőle független, nála

A „Journal Asiatique” című párisi folyóiratban Pavet de Courteille dicsérettel ismerteteli Vambéry Arminnak az új nyelvemlékekről írt munkáját.

A közönség köréből.*)

Az izraeliták iskola-ügye Kolozsvárrt.
T. szerkesztő ur!

Hiszek a jóakarathoz, sőt meg vagyok győződve arról, hogy annyszor megtámadott felekezetünk érdekében s a megtámadott személyekért is tért nyitand becses lapjában, e felszólalásnak azért is, hogy az ellenünk felhozottak nagyobb része kacsma hír vagy a helyviszony nem ismeréséből származik, bár igaz, hogy még felekezeti iskolánk nincs.

Könnnyű gáncsolni, ezt vagy amaszt hibául felróni — de czélszerűbb mindég a dolog mibenállásáról meggyőződni — a hallottat ez ügyre érvényesíteni, s akkor ma már felekezetünk czélja elérve lenne.

Igaz, megvalljuk, hogy az itteni izraeliták nevelésügye a haladás és fejlődésben nagyon hátra maradt; — de ennek nem okai az egyenként is megtámadott előjárók, kik épp úgy minden erejéből ohajlják mint mi szeretnők, hogy egy 4 osztályos izraelita elemi iskola mielőbb létrehozzassék. — Ez felekezetünk általánosan átértett égető ügye! Általános mondom, de mi nem tehetünk azok nélkül, kik nem akarnak velünk csatlakozni.

*) E rovatban megjelenő cikkért csak a sajtóhasággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Hogy a nyilvánosság is értesülve legyen az igazi akadályról, s miért nem volt maig nagyra-be-szült Rabbink és az előjáróság buzgó tevékenységének és fárasszó tevékenységének eredménye, szolgáljon rövid felvilágosításul azoknak is, kik ok nélkül támadtak vagy támadni akarnának, a következő:

A helybeli izraeliták felekezete csak azon esetben lehetne képes egy nyilvános 4 osztályu elemi iskolát létre hozni és fenntartani, ha felekezetünk azon gazdag része is, mely tőlünk elvált kedves fillér adományaival és támogatásával hozzájárulna e szent kötelességhez! mert mi szegényebb része alig vagyunk képesek felekezetünk szükségeseit költségeit elviselni.

Ez a valódi ok tehát, mely minden nemes törekvéseinket dugába dönti, s nem az elegendő jó akarat hiánya részünkről, — mert, ha minden felekezetünkben ezen törekvéseinket méltányolná s a mostani sanyaru helyzetünket a szükségeket úgy fogná fel mint mi, úgy ma önértzetel elmondhatnók, hogy a korral a nevelésügy terén mi ép úgy mint a más vallású felekezetűek h a l a d u n k!

Legyenek a felhozottak védelmünk a nyilvánosság előtt. Azokat, kiket érdekel súlyos állapotunk arra hívjuk fel: vajha jó lelket, szívet véve üdvös törekvéseinket támogatnák s velünk egy akaratall tenni ohajtanának; e tettökért Isten is megáldaná őket, mert nemcsak velünk tennének jót, de az egész felekezettel.

Adjá Isten, hogy ezen igazolásunk és panaszkodunk minél több nemes keblű izraelitánál találjon viszhangra, hogy mielőbb segítve legyen érintett bajainkban.

Kohn.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873 márczius 10-től.

A magyar keleti vasut menetrendjét márczius 10-én megváltoztatván, következő menetrenddel indulnak

Kolozsvár és Felvincz között:

Kolozsvárról Tordára és Felvinczre indul naponként háromszor, reggeli 8, délután 4 és estvéli 7 órakor, a délutáni 4 órai menet Szegent, Segesvárt, Károlyfehérvárt és Aradot köti összes várakozás nélkül, az estvéli 7 órakor induló gyorskocsi a Marosvásárhelyre induló vonathoz csatlakozik várakozás nélkül.

Felvinczről Tordára és Kolozsvárra indul naponként kétszer, éjjeli 1 órakor a Marosvásárhely felől jövő utasokkal, és reggeli 5 és 6 órakor a Nagyszeben, Segesvár, Károlyfehérvár és Arad felől jövő utasokkal, ezen 5 és 6 órai indulásra mindég két gyorskocsi fog Felvinczen lenni, úgy, hogy bármennyi utas jönne is a három irányból, a tovább szállításra bizonyosan számíthatassanak.

Kolozsvárról Szamosújvárra és Deésre naponta kétszer, reggeli 8 és délután 3 órakor. Deésről Szamosújvárra és Kolozsvárra naponta kétszer, reggeli 7 és délután 1 órakor.

Arszabály 30 font szabadpoggyászzal: Kolozsvárról Tordáig vagy vissza 2 ft, tulsuly 2 kr; Kolozsvárról Felvinczig vagy vissza I-ső és közbelső Coupe 4 ft, hátulsó Coupe 3 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. Kolozsvárról Szamosújvárig vagy vissza I. és közbelső Coupe 2 ft 40 kr, hátulsó Coupe 1 ft 80 kr, imperial 1 ft 70 kr, tulsuly 3 kr. Kolozsvárról Deészig I. és közbelső Coupe 3 ft 20, hátulsó Coupe 2 ft 70 kr, imperial 2 ft 50 kr, tulsuly 4 kr. A közbeeső kisebb állomások 40 krajczárja-

val mértőföldenként számíttatnak, azon megjegyzéssel, hogy a megkezdett mftld egészbe számíttatik. Minthogy a t. cz. utazó közönség kényelmére az intézet minden lehető kényelemről gondoskodik, reméli további pártfogásait is megnyerhetni.

Kolozsvárrt, márczius 3-án 1873.

Kibédi Biasini Domokos.
gyorsutazási tulajdonos és igazgató.

Nyiltér.

[3—60]

Titkos betegségeket és tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

ugyszinte hugycsőszűköléseket, magkiömléseket gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

Dr. Handler Mór

orvos- és sebészudor, szülész és szemész.
Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám, I-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Felelős szerkesztő Sándor János.

Genfből, Svájcban.

Boldt

amerikai

vértisztító labdaccai,

csak növényből készítve,
a legegyszerűbb, legkönnyebb és legjobb szer
(mind két nemre nézve s bár mely évszakban)
észszerű

vértisztításra

s epés megaludt
általában

minden rossz nedvek, secretiók sat. elválasztására.

Ezt bizonyítja orvostudor dr. Sataziere,
„ „ „ „ dr. Stéven,
„ „ „ „ dr. Kemraire.
1 doboz ára 70 labdaccsal 1 ft. 50 kr. o.é.

Valodi minőségben magyar szövegű utasítással kapható **Török József** gyógyszerárában, királyutca 7 sz. a. Pesten s a bel- és külföld sok más helyein is.

855

(II 3860 X.)

4—4

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés után a eskor szakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Louisestrasse 45
E pillanatban 1000-nél több beteg van kezelése alatt.

661 78 — *

868

1—3

Mint gazdatiszt

egy fiatal oconom, ki a gymnasiumon letette az érettségi vizsgálatot és a gazdasági tanintézetet végezte, gyakorlati ismeretekkel is bír, magyar, német és oláh nyelven ír és beszél, egy jószágban állomást keres. Értekezni lehet íranta Medgyesen (Erdélyben) ügyvéd Popa János urnál, kihez e tárgy felől a leveleket is cizmezni kéretnék.

Főnyeremény
esetleg
360,000
mark
új német pénz-
láb szerint.

Serenese

JELZÉS.

A
nyerem-
nyekért
jót áll
az állam

Meghívás részvételre

a
Hamburg város által garantizott nagy
pénz-lotteria **nyeremény-esélyei-**
ben, melyekben több mint
6 millió 650,000 markot

biztosan nyerni kell.

Ez előnyös pénz-lotteria, mely tervszere-
rűleg 80,700 Loosból áll, nyereményei
következők: 1. nyeremény esetleg 360
ezer mark új német pénzláb szerint vagy
120,000 f. porosz tallér, különösen f.
mark. 200,000, 100 ezer, 75,000
50,000 40,000, kétszer 30,000, 25
ezer, háromszor 20,000, háromszor
15,000, hatszor 12,000, tizenháromszor
10,000, tizenegyszer 8 ezer, tizenkétszer
6000, harminckétszer 5000, három-
szor 4000, hatvanötöször 3000, kétszáz
négyezer 2000, négyszáz tizenkét-
szer 1500, 1200 és 1000, nyolczszáz
kilenczvennégyezer 500, 300 és 200,
19,808-szor 110 és 100, 22 ezer 322-
er 50, 20, 15, 10 és 5 mark, s ezek ne-
hány hónap alatt hét osztályban mulhat-
lanul kihúznak.

A második nyeremény-huzás hivata-
losan f. é. **julius 16-ra** határozottatott,
melyre

egy egész ered. sorsj. ára csak 6 ft o. é.
egy fél „ „ „ 3 ft o. é.
egy negyed „ „ „ 1 ft 50 kr.
bankjegyekben, s ez az államtól garantiz-
zott eredeti Loosok (nem elított igérv-
nyek) az összeg bérmentes beküldése mel-
lett szétküldetnek a legtávolibb vidéke-
re is.

Minden résztvevő az eredeti sorsjegy
mellett az ál am bélyegével ellátott terve-
zetet is kap **ingyen** és huzás után **azon-**
nal felszólítás nélkül megküldetik neki a
hivatalos kisorsolási lajstrom.

A nyeremény-pénzek kifizetését és szét-
küldését én eszközölöm egyenesen az ille-
tőknek **pontosan és szigoruan titkot**
tartva

Forduljanak tehát
Megrendelésekkel bizalommal
id. HECKSCHER SÁMUEL

bank- és váltó-házához

Hamburgban.

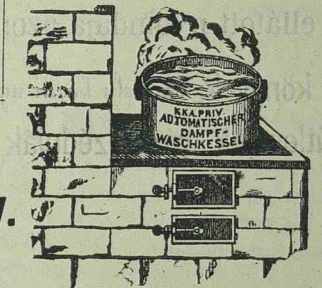
865

2—3

Teutsch J. B.
fűszer-, anyag-, festék-,
bőr-, fonal-, mag-,
és
papír-üzlet.
Wheller és Willson-
féle amerikai varró-
gépek, valamint szabók,
cipészek és szíjgyár-
tóknak való eredeti
Howe-gépek
raktára.

Teutsch J. B.
Segesvárrt.

Raktára

Teutsch J. B.
első
Segesvárrt alapított
rövidáru-tár,
egybekötte
disz-, porcellán-, tü-
kör-, finom üveg-, Tho-
net-, butor-
és
kézmű-árakkal.
Nagy
lámpa-választék.

a cs. kir. kiv.

szabadalm.

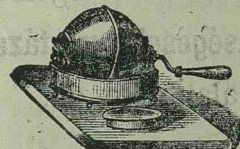
önmüködő gőz-moso-katlanoknak

Bode Miksa és társától, főbizománys Európában.

Az önmüködő gőz-mosó-katlan minden szövetet megtisztít, legyen
az bár a legvastagabb gyapjupokróz, vagy a legfinomabb csipke, minden surlás nél-
kül, munka, vegyszerek használata nélkül, csupán szappan és víz használatával.
Szab. laskavágó gépek, husvágó gépek.

Cs. kir. szab. athmosphärikus vaj-gép. Kezesség mellett! édes tejből
vaj 15 perc alatt, minden évszakban.

E vajgép legbecsüldőbb előnye, hogy a tej — az ugynevezett vajiró — töké-
etes édesnek marad.

Golyó kávé-égető.

Kávégépek, kávéőrítők, csukorvágók.

Árjegyzékek ingyen! Használati utasítások ingyen! A varrógépek el-
szállítása díjtalan.

Megrendelések utánvét mellett pontosan eszközöltnék.

727 6—*

Teutsch J. B. Segesvárrt.

GÁMÁN JÁNOS ÖRÖKÖSEI KÖNYVNYOMDÁJA

Kolozsvártt, főtér br. Bánffy-ház, és központi irodája

KERESZTESY PÁL PAPIRÜZLETÉBEN

főtér, Gyulai-ház, felvállal mindennemű

könyvnyomdai munkákat.

Alólírt könyvnyomda tisztelettel tudatja a helybeli és vidéki t. cz. közönséggel, hogy újonnan felszerelt és izletes betűkkel ellátott nyomdája azon kellemes helyzetben van, hogy mindennemű **nyomdai megrendelést** u. m.:

könyvek, bármely hazai nyelven, körözvények, rovatos iven, árjegyzékek, számlák, falragaszok, név- és meghívójegyek, gyászhirek, baromútlevelek, vásárczédulák stb. stb. a lehető legjutányosabb árak, gyors és pontos szolgálat mellett.

A LEGÚJABB MINTÁJU NÉVJEGYEK 100 DARABJA **1 frt.**

Felvállal könyomdai munkát is.

HIVATALOS MUNKÁKRA NÉZVE

a nyomda — miután Keresztesy Pál papir-üzletével és ez viszont a nyomdával egyesült — biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a papirok a legelső papir-gyárakból szereztetnek be, és azok a hivatalos munkákhoz valódi gyári áron számíttatnak, a legszükségesebb mintázatokból kész raktárt tart, a meglevőket postafordultával, a szokatlan formájukat pedig a legrövidebb idő alatt elkészíti.

Minden megrendelést kérünk egyenesen a nyomdába küldeni, hol a legnagyobb pontosság biztosíttatik.

Gámán János örökösei könyvnyomdája.